

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **V. L.**, bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. Š. B., advokátom so sídlom v I., proti odporcom **1/ Slovenskej republiky - M.**, so sídlom v B., **2/ Slovenskej republiky - M.**, so sídlom v B., **3/ Slovenskej republiky - N.**, so sídlom v B., **4/ Slovenskej republiky - G.**, so sídlom v B., o **náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 227/2004, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2008 sp. zn. 4 Co 450/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcom 1/, 2/, 3/, 4/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 12. júna 2007 č. k. 9 C 227/2004 – 157 návrh navrhovateľa zamietol a odporcom náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že navrhovateľ sa proti odporcom domáhal zaplataenia 4 748 000 Sk s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon). Bolo preto potrebné, aby preukázal, či mu vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch), či sa odporcovia dopustili nesprávneho úradného postupu (spočívajúceho v činnosti alebo nečinnosti) a či ku vzniku škody došlo v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom odporcov. Navrhovateľ ako tichý spoločník uzatvoril 3. 1. 2000 s obchodnou spoločnosťou A., s. r. o., zmluvu o tichom spoločenstve s vkladom 40 000 Sk, so spoločnosťou H., o. c. p., ako veriteľ 14. 6. 1999,

23. 2. 2001, 12. 3. 2001, 23. 5. 2001, 17. 7. 2001, 12. 8. 2001, 15. 10. 2001 a so spoločnosťou B., s. r. o., 16. 2. 2001, 23. 4. 2001, 12. 8. 1999, zmluvy o pôžičke, predmetom ktorých bola pôžička finančných prostriedkov vo výške 178 000 Sk, 110 000 Sk, 100 000 Sk, 220 000 Sk, 330 000 Sk, 400 000 Sk, 200 000 Sk, 200 000 Sk, 1 033 000 Sk a 78 000 Sk, ktorú mal dlžník vrátiť v dohodnutej dobe a s dohodnutými úrokmi (53 %, 41 %, 37,5 %, 40 %, 36 %, 48 % a 25,5 %) ročne. Týmto vstúpil do záväzkovo právneho vzťahu s týmito spoločnosťami a ich vzájomné práva a povinnosti sa riadia zmluvami a ustanoveniami Občianskeho a Obchodného zákonníka. Navrhovateľ si svoju zmluvnú povinnosť v zmysle uzavretých zmlúv splnil, ale uvedené tzv. nebankové subjekty mu vložené peňažné prostriedky nevrátili. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup odporcov ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa zákona (§ 18). Uzatváranie uvedených zmlúv nebolo v právomoci odporcu 1/ zakázať, preto sa nemohol dopustiť nesprávneho úradného postupu. Ani u odporcov 2/, 3/ nedošlo k nesprávne úradnému postupu a navrhovateľ neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by preukazovali ich nečinnosť. Nestačí len všeobecne poukázať na to, že nepostupovali v súlade so zákonom. Je nesporné, že na uvedené spoločnosti bol vyhlásený konkurz a nie je možné ustáliť výšku škody, ktorá by mala navrhovateľovi vzniknúť. Navrhovateľ si svojou hrubou nedbalosťou zanedbal prevenčnú povinnosť uloženú zákonom (§ 415 Občianskeho zákonníka) a preto musí následky spojené s jeho konaním znášať sám. Pred uzavretím zmlúv sa mal (na základe výpisu z Obchodného registra) presvedčiť s akou spoločnosťou zmluvu uzatvára. Poukázal na to, že z predmetných zmlúv vyplýva, že navrhovateľovi vložené finančné prostriedky priniesli nadštandardné výnosy a úroky. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. júna 2008 sp. zn. 4 Co 450/2007 na odvolanie navrhovateľa rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Stotožnil sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením, na ktoré poukázal. Mal za to, že navrhovateľ nepreukázal (vychádzajúc z predpokladov zodpovednosti za škodu podľa zákona), že by mu odporcovia svojou nečinnosťou spôsobili škodu, pretože na základe vlastnej vôle uzavrel predmetné zmluvy. O existencii vážnosti jeho vôle svedčia uzavreté zmluvy za dohodnutých podmienok spôsobom, ktorý z objektívneho hľadiska nevzbudzuje pochybnosti o zamýšľaných právnych úkonoch, ktoré zákon s týmto prejavom vôle spája. V zmluvách išlo o kombinovaný obchodno-právny, resp. občiansko-právny vzťah, podľa ktorého platí, že zmluva vyjadruje vôľu jej účastníkov, či do

určitého právneho vzťahu vstúpia alebo nie, či na seba prevezmú právo alebo určitú právnu povinnosť a aký bude obsah a forma tohto právneho vzťahu. Pokiaľ zmluvne dohodnuté podmienky potom obe strany akceptovali, nebolo možné, aby do týchto súkromno-právnych vzťahov zasahovali štátne orgány, t. j. odporcovia, nakoľko by tým porušili zmluvnú autonómiu účastníkov. Navyše Národná banka Slovenska je nezávislá centrálna banka, má samostatnú právnu subjektivitu, nie je orgánom štátu a nemôže konať za Slovenskú republiku ako štátny orgán a ani zákonom č. 747/2004 Z. z. neprešla na ňu pôsobnosť zo zodpovednosti štátu za prípadnú škodu spôsobenú Úradom pre finančný trh. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Trval na tom, že bolo preukázané zavinenie odporcov za jemu vzniknutú škodu, keď orgány odporcov neprijali žiadne opatrenia na zabránenie vzniku hroziacej mu škody. Nesplnili si teda svoju právnu povinnosť v súlade s ich postavením a kompetenciami, ktoré im stanovuje zákon ako v legislatívnej tak aj procesnej oblasti. Zodpovednosť odporcov za spôsobenú škodu je okrem iného preukázaná tým, že ich orgány už v roku 1997 vedeli, že podnikateľskou činnosťou nebankových subjektov vrátane B. hrozí akútne nebezpečenstvo vzniku škody, avšak tieto orgány začali konať a prijímať opatrenia až po vzniku škody. Zodpovednosť odporcov za spôsobenú škodu v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom ich orgánov je daná tiež ustanoveniami § 7 a § 8 Trestného poriadku a ich internými normatívnymi aktmi. Zdôraznil, že podľa zákona je zodpovednosť štátu objektívnou zodpovednosťou bez zreteľa na zavinenie a nemožno sa jej zbaviť, lebo zákon nepozná žiadne liberačné dôvody. Zvlášť to platí, ak odporcovia o hroziacej škode vedeli a boli s tým uzrozumení skôr ako ku vzniku škody došlo, avšak žiadne opatrenia neurobili na to, aby vzniku škody zabránili.

Odporca 1/ sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril, odporcovia 2/, 3/, navrhli dovolanie zamietnuť, pretože rozsudok krajského súdu vychádza z náležite zisteného skutkového stavu veci a správneho právneho posúdenia a odporca 4/ navrhol dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia odvolacieho

pojedaňavania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z obsahu dovolania navrhovateľa vyplýva, že namieta, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), čo je síce relevantný dovolací dôvod, ale sám osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ

vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p.) a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku a nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle § 238 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd vec správne právne posúdil prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Uvedené platí aj vo vzťahu k dovolateľom vytýkaným nesprávnostiam skutkovej povahy.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie navrhovateľa neprípustné. Dovolací súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov, nezaoberal sa vecnou správnosťou skutkových a právnych záverov, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie.

V dovolaní úspešným odporcom dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júla 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: